

PAPP Dénes

Selyemgubó

*„Futtam, mint a szarvasok,
lány bánat a szememben.
Famardosó farkasok
űznek vala szívemben.”
(József Attila: Bánat)*

Hajnalba csörög az ébresztő, kiugrok az ágyból. Gyors mosakodás, öltözés, ki innen, gondolom közben, ki innen, ebből a lakásnak nevezett cellából, ki ebből az egész átkozott világból. És már zárom is az ajtót magam mögött és megkezdem a futást Selyemréten. Miskolcnak ezen a részén a tizenharmadik században selyemhernyót tenyésztettek, selymet szőttek a bécsi udvar számára, innen a név, villan át az agyamon, amikor az óvodai konyha hátsó bejáratánál járnak lábaim. Korán van, sehol senki, se egy titokban dohányzó dadus, se néhány ízes pletykát egymással suttogva megosztó konyhai dolgozó, csak a fekete macska a lépcsőházból, szeme sárgán világít. Tovább.

Négyemeletes téglaházak között ki a Szinva patak partjára, el a tehetségkutató kollégium mögött lévő óriási kémény mellett. A kémény tövében idősebb asszony guggol és pisil. Szeme sem rebben, amikor elfutok mellette. Aztán következik a vasúti híd. A keskeny gyalogosátjárón egy szipus fiatalember nézi a felkelő napot, néha beleszipant a kezében lévő átlátszó zacskóba, amiben valamiféle átlátszó folyadék himbálózik. Amikor elmellőzöm, meghökken, átlátszó tekintettel bámul rám, alattunk a patak átlátszó vize csordogál. Meglátok a híd alatt egy ócska kabátot kiterítve, lakója nincs otthon, de az sem kizárt, hogy már átlátszóvá vált. Tovább.

A Szinva túlsó partján futok folyásirányban, a bicikliúton, három vadkacsa párhuzamosan halad mellettem a vízen, csorognak lefelé, ki tudja meddig, talán a Sajóig, aztán onnan végig a Tiszán, majd a Dunán, egészen a Fekete-tengerig. Egy nagyköcsag emelkedik balról, nemes tartással. Vajon mi hozott a városba téged, gyönyörű madaram, tűnődöm magamban. De ekkor már a következő hídhoz érek, ahol a vasútállomás 1901-ben elkészült tégláépülete is nyújtózik. De még előbb, jobb oldalon bújik meg a Retúr kocsmá, kis ablakánál hárman várnak a nyitásra. A másik irányba kanyarodom, végignézek az elfolyó patakon, valamikor két munkahelyem is volt arrafelé, de már olyan régen volt, hogy talán igaz sem volt. Tovább.

Nem fordulok be rögtön, mert meglátom Alexet. Alex korán kelő típus, nagyon szeret labdázni, mert Alex egy kutya, aki olykor megsétáltatja férfi gazdáját. Viszont Alex nem igazán kedvel engem, pedig akkor is ott volt, amikor női gazdája a lépcsőház ajtajánál elájult, feje a cipőkaparó vas mellé érkezett néhány centivel. Amikor segítettem a hölgynek fölállni, Alex elszaladt, majd visszatért és megugatott. Alex fura és kiszámíthatatlan, futok tovább a strandfürdő oldalában, az egykor legendás kocsmasor málladozó díszlete előtt, Tiszai Sas, Zöld Elefánt, Hörpi Törpi, stb. Egy transzvesztita ásítózik az út szélén, talán éppen arra gondol, hogy a strand főépületét Hajós Alfréd tervezte. De az is lehet, hogy egészen másra gondol,

vagy éppenséggel nem gondol semmire sem. A közeli hajléktalanszállóról jövet élém kanyarodik a bicebóca, aki nagyon szeret könyvet olvasni köztéri padokon. Amikor megelőzőm, mindkettőnket elmellőz egy hajnali villamos. A gyógynövény szaküzletnél járok már, amikor ébredezni kezdek, végtagjaim rendezett mozgása megnyugtat. Nem vagyok gép, nem vagyok gép, mondogatom magamnak és szinte szárnyra kapok. Aztán meglátom azt a srácot, akinek nincs karja, két kézfeje egyenesen a vállából nő ki, rövid ujjú fehér ingben, nadrágtartóban igyekszik valahová pingvinszerű járásával. Véletlenül tudom, hogy informatikus rendszergazda egy közhasznú egyesületnél. Tovább.

Az élelmiszerbolt eladója, egy fiatal, sűrűn tetovált lány, szájában lógó cigarettával telefonál a járda szélén, ajkán megvető kifejezés ül rendületlenül. Az ajtóba dugja a kulcsot, lassan itt a nyitás ideje, bár nem úgy tűnik, mint aki valójában ki szeretné nyitni ezt a kócerajt. Aztán futok tovább azon a dufarton keresztül, melynek túloldalán valamelyik délután gyerekek gyakoroltak embert verni, egy részeg, fűben fekvő hajléktalan szolgált bábunak. De a világ nem csak ilyen, tudom én, hogy van más is, mint testi-lelki nyomor, aljas kegyetlenség és kegyetlen aljasság. Jobbra nézek, sokadszor olvasom a lakóház falára öles betűkkel odafűjt falfirkát – TEGYEN VALAMIT. A szemlélődésnek vége, érkezett a tettek ideje. Hol kezdjük? Tovább.

Talán a második körben szebb lesz minden, itt is van a pedagógiai szakszolgálat csodálatos bejárata, lépcsők a mennybe. Futok, nem a lépcsőn és nem is a mennybe, de bizonyos értelemben fölfelé, elrugaszodom a földi világtól, csupán egy gondolat köröz fölöttem, mint hatalmas, büszke sas, de még nem csap le, még nem, valamire vár. Gyerünk tovább, a fenébe is, nyújtom a lépteket, mert ez nem lehet, mert csak ez, csak ez nem lehet. És már emelkedem, kiemelkedem ebből a városból, mely útonállóként lesben áll, hogy a gatyádat, a szívedet, az üdvülehetőségedet is megkaparintsa és odadobja a többi kelleetlen kacat mellé, mindenki szemétdombjára. Kell, hogy legyen valami más is, szeretném, sőt akarom, hogy legyen valami, ami ettől több, futok tovább és tudom, hogy már áhítom a bizonyosságot, hogy az élet nem csak ennyi, tovább. Átugrom az éti csigát, az előző körben még csak a járda szélén járt. De hát mit nekem járda, mezőn futok én már régen, aranyló kalászokkal ékes, pipacsoktól parázsló, búzavirágtól fénylő földúton, balomon zsongó akácsor, jobbomon kenyérnövények hada, odébb legelő és aztán, tovább már nem látom, mert tovább nem láthatom.

Mert itt megint nincs más, csak a vasúti híd, amely most néptelen, ott futok tovább, a bicikliút, ahol valaki munkába igyekszik, egy tétova részegyet kerül meg éppen, tovább, villamosok, vonatok, buszok, autók és a többi pléhdoboz, a kocsmák már kinyitottak, a templom még zárva, galambok ülnek a kereszten és néha pottyantanak egyet a magasból. Itt vagyok hát újra, kanyarodom a szállásom felé, vissza a selyemgubóba. Zuhany, reggeli, munka és a többi. De van, tudom, hogy ezen kívül van még valami.